

ISSN 2786-7005 (Print)
ISSN 2786-7013 (Online)

Вісник Дніпровської академії неперервної освіти

Dnipro Academy of Continuing Education Herald

Серія:
Філософія. Педагогіка

Series: Philosophy. Pedagogy

2/2025

ISSN 2786-7005 (Print)
ISSN 2786-7013 (Online)

Вісник
Дніпровської
академії
неперервної
освіти

Dnipro
Academy
of Continuing
Education
Herald

Серія:
Філософія.
Педагогіка

Series:
Philosophy.
Pedagogy

2/2025

**Вісник
Дніпровської академії
неперервної освіти**
**Серія
«Філософія. Педагогіка»
№ 2 (9) 2025 рік**

**Dnipro Academy
of Continuing Education
Herald**
**Series
«Philosophy. Pedagogy»
№ 2 (9) 2025**

ISSN 2786-7005 (Print)
ISSN 2786-7013 (Online)
УДК 101:37.01

DOI <https://doi.org/10.54891/2786-7013/2025-2>

ISSN 2786-7005 (Print)
ISSN 2786-7013 (Online)
UDC 101:37.01

DOI <https://doi.org/10.54891/2786-7013/2025-2>

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, підприємств, організацій, установ тощо несуть автори статей.

Передруки і переклади дозволяються лише за згодою автора та редакційної колегії.

Редакція може не поділяти думку авторів.

The authors are responsible for the accuracy of facts, quotations, proper names, geographical names, enterprises, organizations, institutions and other information.

Republications and translations are allowed only with the consent of the author and the editorial board.

The editors may not share the opinion of the authors.

**Вісник
Дніпровської академії
неперервної освіти**
**Серія
«Філософія. Педагогіка»
№ 2 (9) 2025 рік**

«Вісник Дніпровської академії неперервної освіти»
є науково-виробничим виданням

Свідоцтво про державну реєстрацію,
Міністерство юстиції України,
Серія КВ № 25053-14993Р від 19.11.2021,
Реєстрація суб'єкта у сфері друкованого медіа,
Національна рада України з питань телебачення
і радіомовлення, рішення № 358, 15.02.2024
протокол № 6, ідентифікатор медіа: R30-02741
Видається з січня 2022 р.

Відповідно до наказів Міністерства освіти і науки
України від 15.01.2018 № 32 «Про затвердження
Порядку формування Переліку наукових
фахових видань України», від 27.04.2023 № 491,
від 20.06.2023 № 768, від 20.12.2023 № 1543
«Про рішення з питань присудження наукових
ступенів і присвоєння вчених звань та внесення
зміни до наказів Міністерства освіти і науки України»,
наукове видання «Вісник Дніпровської академії
неперервної освіти», серія «Філософія. Педагогіка»
включено до категорії «Б» за галузями: філософсь-
кі науки (спеціальність – 033), педагогічні науки
(спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки,
014 Середня освіта (за предметними спеціальностями),
015 Фахова освіта (за спеціалізаціями).

Засновник:

Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська
академія неперервної освіти» Дніпропетровської
обласної ради»

Схвалено Вченою радою Комунального закладу
вищої освіти «Дніпровська академія неперервної
освіти» Дніпропетровської обласної ради» –
протокол № 6 від 28.11.2025

Сайт Вісника Дніпровської академії неперервної
освіти: <https://visnuk.dano.dp.ua/>

Вебсторінка «Філософія. Педагогіка»:
<https://visnuk.dano.dp.ua/index.php/pp>

Адреса редакції: 49006, Україна, м. Дніпро,
вул. Володимира Антоновича, 70, каб. 204

Контактний телефон: (056) 732-48-48

Email: VISNYK@dano.dp.ua

Редакція

Головний редактор – Ольга Висоцька, д-р філос.
наук, проф.

Заступник головного редактора – В'ячеслав
Шинкаренко, канд. пед. наук, доц.

Відповідальний секретар – Іван Безена, канд.
філос. наук, доц.

Технічний редактор – Людмила Швидун, доктор
філософії

Коректор української мови – Олена Степаненко,
канд. філол. наук, доц.

Коректор англійської мови – Тетяна Богатирьова

Адміністратор сайту – Андрій Скоробогатов

Дизайнер-верстальник – Надія Антоненко

Дизайнер обкладинки – Тетяна Тухтарова

Редакційна колегія

Mojca Schlamberger Brezar, Prof. Dr. Faculty of Arts

Roman Kuhar, PhD in Sociology

Боднар Оксана, д-р пед. наук, проф.

Бойченко Наталія, д-р філос. наук, проф.

Дороніна Тетяна, д-р пед. наук, проф.

Ієвлєв Олександр, д-р пед. наук, доц.

Лисоколенко Тетяна, канд. філос. наук, доц.

Майданенко Світлана, канд. пед. наук, доц.

Мотуз Тетяна, канд. пед. наук, доц.

Мурашкін Михайло, д-р філос. наук, проф.

Пасічник Любов, канд. пед. наук, доц.

Примакова Віталія, д-р пед. наук, проф.

Сагуйченко Валентина, д-р філос. наук, проф.

Сапожников Станіслав, д-р пед. наук, проф.

Сорока Ольга, д-р пед. наук, проф.

Степаненко Олена, канд. філол. наук, доц.

Удовиченко Лариса, д-р пед. наук, проф.

Ходус Олена, д-р філос. наук, доцент

Шабанова Юлія, д-р філос. наук, проф.

Швидун Віктор, канд. пед. наук, доц.

Швидун Людмила, д-р філософії

Юркевич Олена, д-р філос. наук, проф.

**Dnipro Academy
of Continuing Education
Herald**
Series
«Philosophy. Pedagogy»
№ 2 (9) 2025

«Dnipro Academy of Continuing Education Herald»
science and production publication

Certificate of state registration,
Ministry of Justice of Ukraine,
Series KV No. 25053-14993P of 19.11.2021.
Registration of an entity in the field of print media,
National Council of Ukraine on Television and
Radio Broadcasting, decision No. 358, 15.02.2024,
protocol No. 6, media identifier: R30-02741
Published since January 2022.

In accordance with the orders of the Ministry of
Education and Science of Ukraine dated 15.01.2018
№ 32 «On Approval of the Procedure for Forming the
List of Scientific Professional Publications of Ukraine»,
dated 27.04.2023 № 491, dated 20.06.2023 № 768, dated
20.12.2023 № 1543 «On Decisions on the Awarding
of Academic Degrees and Conferment of Academic
Titles and Amendments to the Orders of the Ministry
of Education and Science of Ukraine», the scientific
publication «Dnipro Academy of Continuing Education
Herald», series «Philosophy. Pedagogy», is included
in category «B» in the following fields: Philosophical
Sciences (specialty - 033), Pedagogical Sciences
(specialties: 011 Educational, Pedagogical Sciences,
014 Secondary Education (by subject specialties),
015 Vocational Education (by specialties).

Founder:

Communal Institution of Higher Education «Dnipro
Academy of Continuing Education» of Dnipropetrovsk
Regional Council»

Approved by the Academic Council of Communal
Institution of Higher Education «Dnipro Academy
of Continuing Education» of Dnipropetrovsk Regional
Council» – Protocol Protocol № 6 from 28.11.2025

Website of Dnipro Academy of Continuing Education
Herald: <https://visnuk.dano.dp.ua/>

Web page «Philosophy. Pedagogy»:
<https://visnuk.dano.dp.ua/index.php/pp>

Editorial office address: office 204, 70,
Volodymyr Antonovych St., Dnipro, Ukraine, 49006

Contact phone number: (056) 732-48-48

Email: VISNYK@dano.dp.ua

Editorial office

Editor in Chief – Olga Vysotska, Dr. Philos. Sciences,
Prof.

Deputy editor – Vyacheslav Shynkarenko, Ph.D. ped.
Sciences, Assoc. Prof.

Executive Secretary – Ivan Bezena, Ph.D. philos.
Sciences, Assoc. Prof.

Technical editor – Liudmyla Shvydun, PhD

Corrector Ukrainian language – Olena Stepanenko,
Cand. Sc. (Philology), Assoc. Prof.

Corrector English language – Tetiana Bohatyrova

Website administrator – Andrii Skorobohatov

Layout designer – Nadiia Antonenko

Cover design – Tetiana Tukhtarova

Editorial board

Mojca Schlamberger Brezar, Prof. Dr. Faculty of Arts

Roman Kuhar, PhD in Sociology,

Bodnar Oksana, Dr. of Pedag. Sciences, Prof.

Boichenko Natalia, Dr. of Philos. Sciences, Prof.

Doronina Tetyana, Dr. of Pedag. Sciences, Prof.

Iyevlyev Oleksandr, Dr. of Pedag. Sciences, Assoc. Prof.

Lysokolenko Tetiana, Cand. of Philos. Sciences, Assoc.
Prof.

Maydanenko Svitlana, Cand. of Pedag. Sciences, Assoc.
Prof.

Motuz Tatiana, Cand. of Pedag. Sciences, Assoc. Prof.

Murashkin Mykhailo, Dr. of Philos. Sciences, Prof.

Pasichnyk Liubov, Cand. of Pedag. Sciences, Assoc. Prof.

Prymakova Vitaliia, Dr. of Pedag. Sciences, Prof.

Sahuichenko Valentyna, Dr. Philos. Sciences, Prof.

Sapozhnykov Stanislav, Dr. of Pedag. Sciences, Prof.

Soroka Olga / Olha, Dr. of Pedag. Sciences, Prof.

Stepanenko Olena, Cand. of Philol. Sciences, Assoc. Prof.

Udovychenko Larysa, Dr. of Pedag. Sciences, Prof.

Khodus Olena, Dr. of Philos. Sciences, Assoc. Prof.

Shabanova Julia / Yullia, Dr. of Philos. Sciences, Prof.

Shvydun Viktor, Cand. of Pedag. Sciences, Assoc. Prof.

Shvydun Lyudmila, Ph.D.

Yurkevych Olena, Dr. of Philos. Sciences, Prof.

Зміст

ФІЛОСОФІЯ

Соціальна філософія та філософія історії.

Філософія науки та техніки.

Етика та філософія релігії

ДОЛЬСЬКА Ольга, ЄРМОЛОВСЬКИЙ Микола
Формування онтологічних основ техніки: субстанційна та реляційна парадигми

С. 7

ЛИСОКОЛЕНКО Тетяна

Мовні ігри як метод філософського аналізу

С. 18

КУЦЕПАЛ Світлана

Компетентнісний профіль фахівця з технічної творчості: соціально-філософський аналіз

С. 26

НЕВМЕРЖИЦЬКА Олена, КИЯШКО Святослав

Критичне мислення і формальна логіка в системах штучного інтелекту: філософське осмислення

С. 33

РАДІОНОВА Наталія

Топологія кордону: досвід розрізнення і самоідентифікації у практиках громадянського, національно і військово-патріотичного виховання

С. 45

ТАРАРОЄВ Яків, ДИШКАНТ Тетяна, ГОРОДИСЬКА Ольга

Біоетика сциєнтизму та антисциєнтизму в добу нейротехнологій та біоінженерії

С. 53

Історія філософії. Філософія освіти

БОГАЧОВ Роман, РУБАНЕЦЬ Олександра

Міждисциплінарність гуманітарної експертизи: філософський вимір

С. 63

БОРИСОВА Тетяна, САВИЧ Анжеліка

Роль історії філософії у процесі оновлення знань

С. 70

ЗІНОВ'ЄВА Катерина

Від витоків модерну до сучасної міжнародної солідарності: українська літературна думка в діалозі зі світом

С. 78

ПОГРІБНА Дар'я

Дитинство як простір подолання біологічного детермінізму: філософсько-педагогічна критика соціальної редукації дитини

С. 84

РОГОВА Олена

Конфлікт цінностей і стратегії виховання у школах загальної та спортивної освіти

С. 94

Contents

PHILOSOPHY

Social philosophy and philosophy of history.

Philosophy of science and technology.

Ethics and philosophy of religion

DOLSKA Olga, YERMOLOVSKIY Mykola
Formation of the Ontological Foundations of Technology: Substantial and Relational Paradigms
P. 7

LYSOKOLENKO Tetiana
Language Games as a Method of Philosophical Analysis
P. 18

KUTSEPAL Svitlana
Competence Profile of a Technical Creativity Specialist: a Socio-Philosophical Analysis
P. 26

NEVMERZHITSKA Olena, KYIASHKO Svyatoslav
Critical Thinking and Formal Logic in Artificial Intelligence Systems: a Philosophical Analysis
P. 33

RADIONOVA Nataliia
Border Topology: Experience of Distinction and Self-Identification in the Practices of Civic, National, and Military-Patriotic Education
P. 45

TARAROYEV Jakov, DYSHKANT Tetiana, HORODYSKA Olha
The Bioethics of Scientism and Anti-Scientism in the Age of Neurotechnologies and Bioengineering
P. 53

History of philosophy. Philosophy of education

BOGACHEV Roman, RUBANETS Oleksandra
Interdisciplinarity of Humanitarian Expertise: Philosophical Dimension
P. 63

BORISOVA Tatyana, SAVYCH Anzhelika
The Role of History of Philosophy in the Process of Knowledge Renewal
P. 70

ZINOVIEVA Kateryna
From the Beginnings of Modernism to Contemporary International Solidarity: Ukrainian Literary Thought in Dialogue with the World
P. 78

POHRIBNA Daria
Childhood as a Space for Overcoming Biological Determinism: a Philosophical and Pedagogical Critique of the Social Reduction of the Child
P. 84

ROHOVA Olena
A Conflict of Values and Up-Bringing Strategies in General Education and Sports Schools
P. 94

ПЕДАГОГІКА

Педагогіка вищої школи.

Порівняльна педагогіка та міжнародна освіта

БОБРО Наталія

Сучасні моделі організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації університетів

С. 102

БЕЗУГЛИЙ Віталій, ЛИСИЧАРОВА Галина, СИЗЕНКО Олег

Кейс-метод як інструмент впливу на географічне мислення студентів-географів

С. 111

ВИСОЦЬКА Ольга, ВИСОЦЬКИЙ Олександр, КАРПАНЬ Ірина

Технологічний підхід до формування навичок англomовного академічного письма у студентів соціально-гуманітарних спеціальностей

С. 120

ГЕЙЧЕНКО Катерина, ГНАТЕНКО Світлана

Нові технології у процесі мовної підготовки іноземних студентів-нефілологів

С. 129

КОЛЯДА Ірина

Синергія курсу «Основи інформатики з методикою навчання інформатичної освітньої галузі» у підготовці вчителя початкової школи

С. 139

ЯКОВИШИНА Тетяна

Вишиванка як засіб формування національної солідарності та ідентичності у підготовці майбутніх учителів початкових класів

С. 148

Педагогіка дошкільної та середньої освіти.

Професійна освіта та теорія навчання

ЛИСТОПАД Олексій, МАРДАРОВА Ірина

Практиологічний підхід у розвитку професійної компетентності педагогів: теоретичні засади та освітні практики

С. 157

КУЗАВА Ірина, КАПТУЛА Мар'яна

Логоритміка як засіб розвитку зв'язного мовлення дітей з інтелектуальними порушеннями

С. 164

МОЙСЕСЬКО Ірина, МІНЕНКО Наталія

Модель вивчення педагогічної діяльності асистента вчителя як засіб удосконалення інклюзивної освітньої практики

С. 171

САМОЙЛОВА Альона

Освіта дорослих у концептуальних акцентуаціях

С. 183

СОВТИС Наталія, ПАВЛЮК Наталія

Використання штучного інтелекту як інструменту розвитку письмової й усної комунікації школярів

С. 191

ШВЕД Ганна

Вплив законодавчих змін на здобуття дошкільної освіти в Україні

С. 201

ДОБРЯНСЬКА Олена, КІРМАН Вадим

Сертифікація вчителя математики як один із напрямів професійного розвитку

С. 207

PEDAGOGY

Pedagogy of high school.

Comparative pedagogy and international education

BOBRO Natalia

Contemporary Models of Organizing the Educational Process in the Context of Universities' Digital Transformation

P. 102

BEZUGLY Vitaly, LYSYCHAROVA Halyna, SYZENKO Oleh

Case Method as a Tool for Influence on Geographical Thinking of Geography Students

P. 111

VYSOTSKA Olha, VYSOTSKYI Oleksandr, KARPAN Iryna

Technological Approach to the Formation of English-Language Academic Writing Skills in Students of Social and Humanitarian Specialties

P. 120

GEICHENKO Katerina, GNATENKO Svitlana

New Technologies in the Language Training of Non-Philology International Students

P. 129

KOLIADA Iryna

Synergy of the Course «Fundamentals of Computer Science with Methods of Teaching the Computer Educational Branch» in Primary School Teacher Training

P. 139

YAKOVYSHYNA Tetiana

Embroidery as a Means of Forming National Solidarity and Identity in the Training of Future Primary School Teachers

P. 148

Pedagogy of preschool and secondary education.

Vocational education and learning theory

LYSTOPAD Oleksii, MARDAROVA Iryna

Practical Approach to the Development of Professional Competence of Teachers: Theoretical Basis and Educational Practices

P. 157

KUZAVA Irina, KAPITULA Mariana

Logorhythmics as a Means of Developing Coherent Speech in Children with Intellectual Disabilities

P. 164

MOISEIENKO Iryna, MINENKO Natalia

Model of Studying the Pedagogical Activity of a Teacher's Assistant as a Means of Improving Inclusive Educational Practice

P. 171

SAMOILOVA Alona

Adult Education in the Conceptual Accentuations

P. 183

SOVTYS Natalia, PAVLIUK Nataliia

Using Artificial Intelligence as a Tool for Developing Written and Oral Communication of School Students

P. 191

SHVED Hanna

The Impact of Legislative Changes on Preschool Education in Ukraine

P. 201

DOBRIANSKA Olena, KIRMAN Vadym

Certification of a Mathematics Teacher as One of the Areas of Professional Development

P. 207

УДК 378.147:81'243:378-057.875-054.6:004.9

Нові технології у процесі мовної підготовки іноземних студентів-нефілологів

NEW TECHNOLOGIES IN THE LANGUAGE TRAINING OF NON-PHILOLOGY INTERNATIONAL STUDENTS

ГЕЙЧЕНКО Катерина – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри мовної та загальнотеоретичної підготовки, Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, бульвар Марії Примаченко, 26, м. Запоріжжя, 69035, Україна

GEICHENKO Katerina – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Language and General Theoretical Training, Head of the Department of Language and General Theoretical Training at Zaporizhzhia State Medical and Pharmaceutical University, 26 Mariia Prymachenko Boulevard, Zaporizhzhia, 69035, Ukraine

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-0294-8423>

ГНАТЕНКО Світлана – старший викладач кафедри мовної та загальнотеоретичної підготовки, Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, бульвар Марії Примаченко, 26, м. Запоріжжя, 69035, Україна

GNATENKO Svitlana – Senior Lecturer of the Department of Language and General Theoretical Training at Zaporizhzhia State Medical and Pharmaceutical University 26 Mariia Prymachenko Boulevard, Zaporizhzhia, 69035, Ukraine

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-3577-616X>

DOI <https://doi.org/10.54891/2786-7013/2025-2-15>

Анотація. У статті висвітлено мету мовної підготовки іноземних студентів-нефілологів, які навчаються в немовних ЗВО України. Виявлено тенденції до зниження рівня мотивованості щодо вивчення української мови в інофонів під час онлайн-навчання, а також причини цього явища. Розглянуто вплив новітніх комп'ютерних технологій на систему мовної підготовки інокомунікантів. Показано, що застосування новітніх технологій, зокрема ШІ, виявляється ефективним творчим інструментом оптимізації освітнього процесу та полегшення роботи викладача-мовника, який надає за допомогою нових форм і методів широкі можливості для зростання рівня мотивації студентів під час опанування української мови як іноземної, підвищення якості викладання в цілому. Успішний процес комунікації є життєво важливим. Тому наголошено, що для повноцінної комунікації інофонів недостатньо просто добре знати мову, якою спілкуються, а ще й необхідні знання культури носіїв цієї мови, щоб не ускладнювати розуміння контексту та певних нюансів. Акцентовано, що розвиток умінь та навичок, важливих для комунікації та роботи в команді, є необхідним для студентів-іноземців, особливо медичних ЗВО, і саме штучний інтелект може виступати каталізатором для навчання. Безперечний потенціал ШІ спрямований на допомогу студентам адаптуватися в іншомовному середовищі. Визначено перетворення ролі як викладача, так і студента в процесі активного використання комп'ютерних технологій, зокрема ШІ. Проте наголошено на тому, що штучний інтелект лише інструмент навчання, він не може замінити викладача-мовника, який сприяє розвитку критичного мислення та соціальних навичок студентів. Авторами приділено увагу інтеграції деяких прийомів і засобів новітніх технологій через опис досвіду роботи кафедри мовної та загальнотеоретичної підготовки ЗДМФУ з іноземними студентами-медиками. Представлено зразки використання ШІ для розробки практичних занять та підготовки освітніх заходів кафедри, що може бути цікавим для педагогів, працюючих з інофонами. Наприкінці

статті авторами зазначено, що впровадження штучного інтелекту в систему мовної підготовки іноземців – це складний, але ефективний, багатоаспектний процес, який потребує подальших досліджень і розвитку освітніх технологій та обов'язкового знайомства викладачів з освітніми інноваціями.

Ключові слова: новітні технології, штучний інтелект, українська мова як іноземна, трансформація навчального процесу, іноземні студенти-нефілологи.

Summary. *The article examines the objectives of language training for non-philology international students enrolled in non-linguistic higher education institutions in Ukraine. It identifies a tendency toward decreased motivation to study the Ukrainian language among non-native speakers during remote learning, along with an analysis of the underlying causes of this phenomenon. The study explores the impact of modern digital technologies on the system of language instruction for international communicators. It is demonstrated that the integration of cutting-edge tools, particularly artificial intelligence (AI), serves as an effective and creative means of optimizing the learning process and supporting language instructors. By employing innovative formats and methods, such technologies offer expanded opportunities to enhance student motivation in mastering Ukrainian as a foreign language and contribute to the overall improvement of teaching quality. Given the essential role of communication in academic and professional contexts, the authors emphasize that effective communication for non-native speakers requires more than just linguistic proficiency – it necessitates cultural awareness of the target language community to ensure proper interpretation of contextual and nuanced meanings. The development of communication skills and teamwork capabilities is particularly vital for international students in medical universities, and AI can act as a catalyst in this educational process. Its undeniable potential lies in supporting students as they adapt to a foreign-language environment. The article also highlights the evolving roles of both teachers and students within the framework of active technology integration. Despite the growing significance of AI, it is underscored that AI remains a tool – not a replacement – for language instructors, whose role in cultivating critical thinking and social skills remains indispensable. The authors present practical examples of how new technological tools, including AI, have been incorporated into the language training practices of the Department of Language and General Theoretical Training at Zaporizhzhia State Medical and Pharmaceutical University (ZSMPhU) for international medical students. The article offers illustrative cases of AI-assisted lesson planning and educational event development, which may be of interest to educators working with non-native speakers. In conclusion, the authors argue that the integration of AI into the language training system for international students is a complex yet effective and multi-dimensional process that requires further research, continued development of educational technologies, and active familiarization of teaching staff with pedagogical innovations.*

Key words: *innovative technologies, artificial intelligence, Ukrainian as a foreign language, transformation of the educational process, non-philology international students.*

Вступ. Навчання української мови іноземців припускає включення їх у соціально значиме спілкування українською, зокрема в освітньо-професійному середовищі.

Більшість інофонів, що навчаються у закладах вищої освіти (далі – ЗВО) нашої країни, студенти-нефілологи, у тому числі, медичного та фармацевтичного профілю.

Відомо, що мета навчання кожного напряму визначає програмний зміст дисципліни: фонетичний, граматичний, лексичний. Набір мовних одиниць, правила їх утворення та використання, а також мовленнєві дії й операції з мовним матеріалом, доведені до певного ступеню вдосконалення – це базисна частина об'єкта засвоєння, що є життєво необхідною для здобуття професійної освіти українською мовою. Однак результат, як правило, залежить від мотивації, яка лежить в основі всього періоду навчання.

Навчання – завжди високо вмотивований процес. Якщо мотивація низька, або зовсім відсутня, то чекати позитивних результатів, як правило, неможливо.

Сьогодні під час онлайн-навчання іноземних громадян – майбутніх лікарів, спостерігається тенденція до зниження їхнього рівня мотивованості щодо вивчення української.

Це пояснюється кількома обставинами: по-перше, іноземці були змушені виїхати з України, і зараз, знаходячись вдома або в європейських країнах, позбавлені українськомовного середовища. По-друге, більшість із них тепер працює у цих країнах. Таким чином, в українській мові з'явилися мови-конкуренти: німецька, польська, англійська, чеська, угорська та інші. По-третє, студентам, які працюють за кордоном, мало часу залишається на вивчення саме української мови як іноземної.

Окрім цього, сьогодні на заняттях мовної підготовки в онлайн-форматі, як відомо, виникає декілька серйозних проблем, які ускладнюють процес навчання. В онлайн-режимі важко забезпечити достатню практику говоріння та слухання, що важливо для мовного розвитку. Студенти-нефілологи потребують знань специфічної фахової термінології, але без належної мовної практики це може бути складно. Студенти можуть зосереджуватися на базових мовних навичках, забуваючи про спеціалізовану лексику та професійні комунікації.

Онлайн-формат обмежує можливості для живого неформального спілкування, яке допомагає студентам краще засвоїти мову. А для медиків важливо вміти спілкуватися з пацієнтами, але в онлайн-форматі це складно реалізувати. В умовах групових занять важче врахувати індивідуальні потреби та темп навчання кожного студента.

Під час мовної підготовки інофонів ми формуємо в них мовну компетенцію, компонентами якої є:

- мовні знання (правила);
- мовні навички (розпізнавання лексично і граматично прийнятних висловлювань українською, а також декодування мовних понять);
- мовні здібності (спостереження й узагальнення правил та мовні алгоритми).

Але оволодіння тільки системою української мови та правилами її функціонування в україномовній комунікації буде для іноземців недостатньо для повного та адекватного спілкування в Україні. Зрозуміло, що взаємодія людей різних країн – це не тільки володіння іноземними мовами, а й знання їхніх культур, що дає розуміння ситуації спілкування та виховує у студентів толерантність до представників інших культур. Без глибокого занурення і в культуру українського народу викладання мови може ускладнити іноземним студентам розуміння контексту та нюансів.

Тому для оволодіння інофонами українською мовою на достатньому для навчання у ЗВО України рівні викладачу-мовнику треба бути віртуозом, увесь час у процесі мовної підготовки знаходитись у пошуку нових сучасних методів, прийомів, форм і видів роботи. Знайомство з прогресивними технологіями та застосування їх у процесі мовної підготовки – це необхідність і запорука успіху під час вивчення мови як іноземної. Як зазначено у роботі С. Шарова, в освітньому процесі важливо «враховувати здатність інтелектуальних систем до поповнення первинних знань за допомогою навчання та самонавчання, забезпечення високого рівня автоматизації при формуванні рішень, використання комплексу засобів лінгвістичного, логіко-математичного спрямування для спілкування з людиною природньою мовою», що сприяє найбільшій результативності навчання під час вивчення іноземних мов [10, с. 137].

Аналіз останніх досліджень. Аналіз сучасної літератури свідчить про широку аудиторію зацікавлених користувачів новітніми інформаційними технологіями в освіті, особливо штучним інтелектом (ШІ).

Домінують праці, які досліджують проблеми використання штучного інтелекту в освіті, аналізують виклики й можливості розвитку ШІ (Г. Андрощук, Н. Габрусєва, В. Грицишин, Р. Гуревич, Ю. Літвінчук, Т. Лукашів, О. Панухник, В. Фратавчан, Т. Фратавчан). На думку багатьох дослідників, застосування технологій ШІ в освітньому процесі – це необхідність

сьогодення. «Можливості імплементації ШІ (передусім ChatGPT) найвагомніше проявляються у процесах викладання й навчання під час: генерування альтернативних способів висловлення ідеї; опонування (додаткова аргументація) у дискусіях; вивчення та вирішення проблем; створення контенту для занять (наприклад, визначення дискусійних питань); супроводу студентів та персоналізований зворотній зв'язок у режимі реального часу на основі інформації від студентів та викладачів; удосконалення навчальних планів і програм; вивчення та інтерпретації даних; динамічного оцінювання навчальних досягнень тощо; як окремих інструментів або інтегрованих в інші системи та платформи, що використовуються у ЗВО; самовдосконалення, розширення доступу до інформації, сприяння персоналізованому та комплексному навчанню; зменшення навантаження на викладачів, що сприятиме продуктивності реалізації ключових процесів і завдань» [7, с. 73].

Однак, необхідно критично оцінювати ризики й наслідки, пов'язані з його використанням. Зокрема, А. Андрощук наголошує на ключових ризиках, таких як зниження якості контенту, втрата оригінальності, фактологічні помилки, втрата креативності та глобальне порушення авторських прав, загроза академічній доброчесності тощо, які потребують особливої уваги користувачів ШІ [1, с. 29].

Дослідники у своїх роботах описують цифрові інструменти в сучасній лінгводидактиці (І. Бакаленко, Є. Дмитерко, Л. Козуб, А. Куліченко-Чугіна, Л. Огіренко, Т. Філат, Р. Шрамко), аспекти можливості технологій для створення методичних матеріалів, зокрема підручників (Т. Веретенюк, Ж. Рагіна, А. Репетун, О. Цупікова, О. Черновол).

У роботах С. Гнатенко, А. Дубчак, Ю. Кравченко, Я. Литвиненко, Ю. Петручок, С. Шарова приділено увагу напрямам й перевагам використання штучного інтелекту, високому потенціалу застосування ШІ в освітньому середовищі. У дослідженнях І. Драч, О. Петроє, О. Бондаренка, І. Регейло, О. Базелюка, Н. Базелюк, О. Слободянюк розглядаються значні зміни щодо використання штучного інтелекту, які відбуваються за наступними напрямками: оцінювання (зокрема автоматичне оцінювання та оцінювання освітнього прогресу і ставлень студентів до навчання, індивідуальне і групове оцінювання тощо); прогнозування статусу навчання (передбачення відсіву студентів, груп ризику, інноваційних здібностей, кар'єрних рішень), продуктивність або задоволеність, покращення освітнього досвіду; підтримка студентів у здобутті освіти, для прикладу антропоморфна присутність, до якої віднесено віртуальних агентів та переконливе втручання через цифрові програми; тьюторинг (індивідуальні стратегії й підходи до особливостей та потреб студентів); управління навчанням (аналітика навчання, послідовність освітніх планів і програм, розробка інструкцій та розподіл студентів). Численна кількість опублікованих робіт, присвячених цьому питанню, дозволяє стверджувати, що інтерес до впровадження технологій штучного інтелекту в освітній процес продовжує зростати.

Мета статті – визначити можливості використання штучного інтелекту під час мовної підготовки іноземних студентів-нефілологів у форматі онлайн-навчання.

У наш час, особливо в умовах дистанційного режиму, швидкий прогрес у цифровому просторі сприяє розвитку новітніх технологій, що дає поштовх до пошуку нових підходів до організації навчання здобувачів вищої освіти. Безумовно, використання можливостей віртуального спілкування, хмарних технологій, сучасних програмних складових, поєднання інтернет-ресурсів і навчальних матеріалів у форматі мультимедійного контенту на базі сучасних цифрових технологій в умовах дистанційного навчання допомагає інокомунікантам в опануванні знаннями з іноземної мови.

Активне впровадження новітніх технологій у процес навчання закладів вищої освіти змінює діяльність як викладача, так і студентів, впливаючи на зміст, структуру, форми й методи, адже

це якісно новий рівень інформаційно-методичного забезпечення. Саме це спонукає до пошуку більш ефективних шляхів співвідношень традиційних і нових методів та форм навчання, використання безперечних переваг сучасних технологій в освітньому процесі, зокрема, мовної підготовки іноземних громадян у закладах вищої освіти України.

Питання освітньої практики у використанні засобів інноваційних технологій сьогодні широко обговорюється науковцями і практиками в літературі, на симпозіумах, конференціях.

Виклад основного матеріалу. Отже, аналіз літератури та накопичений за останні роки досвід викладання української мови як іноземної переконують, що штучний інтелект може стати потужним інструментом у мовній підготовці студентів, зокрема в контексті медичної освіти для іноземних громадян.

Використовуючи досвід викладачів кафедри мовної та загальнотеоретичної підготовки Запорізького медико-фармацевтичного університету, хочемо звернути увагу на деякі прийоми й засоби, що використовуються для підвищення ефективності навчання та є корисними як для викладачів, так і для студентів.

Пропонуємо зразок одного з варіантів занять для студентів-іноземців III курсу з фахової теми: «Біль при серцево-судинних захворюваннях», яке підготовлено викладачем з використанням програми ChatGPT штучного інтелекту.

Було розроблено й запропоновано такі методи і прийоми щодо цієї теми:

1. Використання мультимедійних презентацій із графікою, схемами та відео, що ілюструють серцево-судинні захворювання і симптоми.

2. Обговорення в малих групах або парах, де студенти можуть ділитися своїми знаннями та досвідом. Наприклад, обговорення причин болю та їх значення.

3. Рольові ігри. Симуляція ситуацій, у яких студенти повинні діяти як лікарі або пацієнти, обговорюючи симптоми та ставлячи запитання.

4. Використання кейс-стаді. Аналіз реальних медичних випадків. Студенти можуть обговорювати діагнози та лікування, використовуючи відповідну лексику.

5. Граматичні вправи. Практика речень із причинами та наслідками через написання та усні вправи, де студенти створюють речення про різні симптоми.

6. Візуальні матеріали. Використання малюнків, інфографіки або схем, що демонструють анатомію серця та механізми болю, щоб покращити розуміння термінів.

7. Тестування знань. Проведення квізів чи тестів на знання термінів і симптомів, щоб перевірити засвоєння матеріалу.

8. Лексичні ігри. Гра «Слова на тему», де студенти повинні швидко називати терміни, пов'язані з серцево-судинними захворюваннями.

9. Використання онлайн-ресурсів. Залучення відео, статей або медичних платформ для самостійного навчання та підготовки.

10. Рефлексія. Наприкінці заняття обговорити, що було цікавим та корисним, щоб студенти могли висловити свої думки та поставити запитання.

А це варіант заняття з іноземними студентами-медиками на II курсі за граматичною темою «Просте речення із зазначенням причини й наслідку»:

1. Інтерактивні платформи. Онлайн-класи та вебінари: використання платформи Microsoft Teams для проведення інтерактивного заняття з обговоренням та практикою.

2. Гейміфікація. Мовні ігри: використання платформ для створення ігор, де студенти створювали речення з причинами й наслідками, заробляючи бали за правильні відповіді.

3. Генерація текстів. Автоматичні генератори речень: використання ШІ для створення прикладів речень, які студенти могли аналізувати та обговорювати.

4. Віртуальні симуляції. Рольові ігри: створення сценаріїв, де студенти взаємодіяли у віртуальному середовищі, використовуючи граматичні конструкції.

5. Мобільні додатки. Додатки для вивчення мов: використання додатків, які пропонували вправи на складання речень і перевірку знань граматики.

6. Використання відео. Показ коротких відео з поясненнями граматичних конструкцій, після яких студенти обговорювали побачене.

7. Онлайн-опитування. Анкети та опитування: використання *Google Forms* або інших платформ для збору прикладів речень від студентів та їх обговорення на аудиторному занятті.

8. Картки з термінами. Використовувались флеш-картки: використання цифрових карток для навчання ключовим словам і фразам, що пов'язані з причинами й наслідками.

9. Записи голосу. Аудіозавдання: студенти записували речення з поясненням причин і наслідків, що допомагає їм розвивати навички усного мовлення.

10. Платформи для спільної роботи. *Google Docs* або *Padlet*: створення спільних документів, де студенти разом складали речення, редагували їх та отримували зворотний зв'язок.

Ці технології і прийоми зробили заняття більш інтерактивними та цікавими, що допомогло студентам краще засвоїти матеріал.

Викладачі в умовах онлайн-навчання для посилення індивідуалізації освітнього процесу переходять до складання адаптивних навчальних платформ, пам'ятаючи, що штучний інтелект може аналізувати прогрес студента та автоматично коригувати рівень складності завдань, пропонуючи додаткові ресурси для тих, хто має проблеми з певними аспектами мови. Це може бути корисним для студентів із різним рівнем володіння мовою.

Штучний інтелект може пропонувати студентам спеціальні завдання або вправи на основі їхніх слабких місць у знаннях, наприклад, на поліпшення граматики, словникового запасу чи вимови.

Викладачі використовують ШІ для оцінки вимови студентів. Такі інструменти (наприклад, *ELSA Speak*) можуть визначати помилки у вимові, допомагаючи іноземцям вдосконалювати акцент та інтонацію.

Студенти можуть виконувати вправи, де потрібно повторювати слова або фрази, а система порівнює їхню вимову з правильною версією й дає зворотний зв'язок.

А такі інструменти, як граматичні коректори (наприклад, *GrammarLx*, *Language Tool*) аналізують висловлювання (тексти) студентів і допомагають виправляти помилки в реальному часі. На основі штучного інтелекту використовуються також чат-боти для формування навичок спілкування і практики діалогів. Студенти можуть спілкуватися з ботами, які імітують реальні ситуації, наприклад, розпитування, розмови з пацієнтами або колегами. Це дає студентам змогу практикувати мову в реальному контексті [3, с. 20].

Чат-боти ще можуть бути налаштовані для моделювання, наприклад, медичних консультацій, допомагаючи студентам вивчати медичну термінологію та практикувати комунікацію.

За допомогою штучного інтелекту можна створювати інтерактивні ігри, які сприяють вивченню нових слів, зокрема термінів у невимушеній веселій та мотивуючій формі, що дає можливість студентам краще запам'ятовувати матеріал.

Напевно, є багато ігрових можливостей на базі штучного інтелекту, але ми самі ще це не освоїли. Однак уже створюємо вікторини, кросворди на запам'ятовування термінів, які допомагають студентам вивчати медичні слова-терміни та фрази в інтерактивному форматі. Іноземні здобувачі вищої освіти можуть отримати швидкий доступ до мультимедійних ресурсів (відео, анімацій, інтерактивних моделей), що, дійсно, допомагає їм вивчати певні медичні концепції і терміни в контексті. Саме штучний інтелект може забезпечити доступ

до великої кількості навчальних матеріалів, включаючи тексти, відео, аудіо та інтерактивні вправи як викладачам, так і студентам, що робить навчання більш різноманітним та ефективним.

Викладачі успішно користуються системами машинного перекладу (це *Google Translate*, *DeepL*), які пояснюють значення медичних термінів або фраз у різних мовах. Штучний інтелект допомагає і викладачам, і студентам із перекладом спеціалізованих текстів, таких, наприклад, як медичні дослідження, або отримати переклад термінів у контексті, що актуально для медичних текстів, де одне слово може мати кілька значень залежно від ситуації.

Для викладача важливим є й те, що під час викладання української мови із залученням штучного інтелекту можна адаптувати навчальні матеріали під потреби кожного студента, враховуючи його рівень володіння мовою, швидкість засвоєння матеріалу та інші особливості. Це дозволяє кожному студенту працювати в комфортному темпі при всіх позитивних моментах використання ШІ в навчальному процесі [9].

Ми зіткнулися з тим, що штучний інтелект не завжди точно враховує специфічні контексти та нюанси, які важливі в медичному середовищі. На нашу думку, це можна пояснити тим, що особливо медичні терміни часто мають специфічні значення, які важко правильно трактувати за допомогою стандартних алгоритмів.

Отже, штучний інтелект пропонує величезний потенціал для мовної підготовки іноземних студентів немовних закладів вищої освіти.

Завдяки використанню адаптивних систем, мовних ботів, автоматичного виправлення помилок та інтерактивних завдань, студенти безперечно можуть значно покращити власні мовні навички.

Це уможливорює іноземного студента не пасивно, а активно включатися в освітній процес, співпрацювати зі штучно створеним середовищем, оптимально використовуючи можливість експериментувати в ньому щодо здійснення комунікацій та оволодіння українською мовою як іноземною.

Оскільки виховна робота зі студентами є невід'ємною частиною та продовженням освітнього процесу, ми використовуємо можливості штучного інтелекту й під час організації виховних заходів [4, с. 31].

Ознайомлюючи іноземних студентів з історією, культурою, традиціями та звичаями українського народу, на кафедрі мовної підготовки проводяться тематичні тижні до знаменних дат та свят. Викладачі за допомогою ШІ розробляють сценарії заходів, логіко-мовленнєві та мовні ігри, лінгвістичні квести, культурологічні вікторини, створюють креативні тексти, віртуальні екскурсії, круглі столи тощо. А студенти мають змогу підготувати завдання, використовуючи інтелект для підготовки певних проєктів, відеопривітань, документальних відеосюжетів, репортажів, анімацій на мовну тематику, доповідей або фотодоповідей на студентські конференції або на засідання кафедрального гуртка «Українське слово». Саме з використанням штучного інтелекту проводились заходи до Дня української мови та писемності, до Дня землі та довкілля, Дня матері, Дня вишиванки, «Український світоч – Т. Шевченко», до Дня міста тощо. Така всебічна робота необхідна для формування в іноземних студентів комунікативної компетенції під час мовної підготовки.

Симбіоз викладачів, студентів та штучного інтелекту в освітньому просторі розвиває творчі здібності інокомунікантів, активізує інтерес студентів до вивчення української мови, розвиває критичне мислення та міжкультурну компетентність. А це – забезпечення успіху в освітньому процесі. Отже, під час організації освітньої роботи викладачам закладів вищої освіти варто дотримуватись рекомендацій, які забезпечать успіх навчання й вивчення іноземної

мови: орієнтування студентів на стандарти якості, тобто визначення певних «правил гри»; забезпечення осмисленої взаємодії із ШІ; інтеграція освітніх теорій в онлайн навчання з допомогою ШІ; впровадження ШІ для збору та аналізу даних у режимі реального часу; проведення більшої кількості емпіричних досліджень для перевірки фактичних ефектів застосування ШІ в онлайн у вищій освіті; розуміння викладачами своєї ролі, яку вони можуть відігравати в практиці викладання і навчання завдяки ШІ технологіям і як використовувати їх у допомозі студентам [7, с. 74].

Водночас ми звертаємо увагу на те, що штучний інтелект – це тільки інструмент навчання, він не може замінити викладача-мовника. Тому важливо поєднувати нові технології з традиційними методами навчання для досягнення найбільш ефективних результатів. Зрозуміло, що застосування штучного інтелекту під час мовної підготовки інофонів – це перший досвід викладачів, а попереду багато нового й корисного. Завдяки курсу «Технології використання штучного інтелекту в медичній освіті», організованому для викладачів у ЗДМФУ, надається можливість досконаліше ознайомитися й оволодіти технологіями ШІ.

Висновки. Таким чином, сучасне дистанційне навчання розширює доступ до освітніх ресурсів, підвищує мотивацію та дозволяє гнучко поєднувати аудиторну й позааудиторну мовну практику. Інтеграція новітніх цифрових технологій в освітній процес ЗВО, використання мультимедійних ресурсів, інтерактивних платформ дають можливість індивідуалізувати мовну підготовку іноземців, враховуючи початковий рівень володіння мовою та професійні потреби студентів, сприяє формуванню у них стійких комунікативних навичок.

Системи штучного інтелекту та чат-боти забезпечують можливість отримання оперативного зворотного зв'язку, автоматичного аналізу помилок і персонального навчального супроводу, що оптимізує роботу викладача, а також демонструють високий потенціал для створення професійно орієнтованих ситуацій спілкування, що особливо важливо для студентів-нефілологів, зокрема медиків.

Технологічні інновації не замінюють традиційного викладання, а доповнюють його, створюючи комплексне, персоналізоване та більш мотивуюче освітнє середовище.

Впровадження штучного інтелекту в систему мовної підготовки іноземців – це багатовекторний, ефективний процес, який потребує подальших досліджень щодо сучасних освітніх технологій та обов'язкового знайомства викладачів з освітніми інноваціями.

Список використаних джерел

1. Андрощук А. Г., Малюга О. С. Використання штучного інтелекту у вищій освіті: стан і тенденції. *International Science Journal of Education and Linguistics*. 2024. № 3 (2). С. 27–35.
2. Волкова Н. Зарубіжний досвід використання штучного інтелекту в освітньому процесі. *Управління розвитком соціально-економічних систем: матеріали VII міжнародної наук.-практ. конф.* (Харків, 20–21 квітн. 2023 р.). Харків: ДБТУ, 2023. С. 92–96.
3. Візнюк І. М., Буглай Н. М., Куцак Л. В. та ін. Використання штучного інтелекту в освіті. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2021. Вип. 59. С. 14–22.
4. Гнатенко С. Штучний інтелект в освітньому процесі: переваги і ризики. *Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство: тези міжнародної наук.-практ. онлайн-конф.* (Запоріжжя, 09–10 жовтня 2025 р.). Запоріжжя, 2025. С. 29–32.
5. Гуревич Р. С., Коношевський Л. Л., Коношевський О. Л., Воєвода А. Л., Люльчак С. Ю. Інтеграція штучного інтелекту в сферу освіти: проблеми, виклики, загрози, перспективи. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* 2024. № 72. С. 171–186.

6. Грицишин В., Габрусєва Н. Штучний інтелект сьогодні і завтра. *Фундаментальні та прикладні проблеми сучасних технологій: тези міжнародної наук.-техн. конф.* (Тернопіль, 14–15 травн. 2020 р.). Тернопіль, 2020. С. 247–248.
7. Драч І., Петроє О., Бородієнко О., Регейло І., Базелюк О., Базелюк Н., Слободянюк О. Використання штучного інтелекту у вищій освіті. *Університети і лідерство*. 2023. № 15. С. 66–82.
8. Дубчак А. О. Напрямки використання штучного інтелекту в сучасних умовах. *Іван Пулюй: життя в ім'я науки та України (до 175-ліття від дня народження): матеріали міжнародної наук. конф.* (Тернопіль, 28–30 вересн. 2020 р.). Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2020. С. 64–65.
9. Рагріна Ж., Репетун А. Формування професійної ідентичності студентів-медиків в умовах дистанційного навчання під час повномасштабної війни на території України. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. Вип. 85. Т. 2. С. 338–345.
10. Фратавчан В. Г., Фратавчан Т. М., Лукашів Т. О., Літвінчук Ю. А. Методи та системи штучного інтелекту: навч. посіб. Чернівці: ЧНУ, 2023. 114 с.
11. Шаров С. Сучасний стан розвитку штучного інтелекту та напрямки його використання. *Українські студії в європейському контексті*. 2023. № 6. С. 136–144.

References

1. Androshchuk A. H., & Maliuha O. S. (2024). Vykorystannia shtuchnoho intelektu u vyshchii osviti: stan i tendentsii [Use of artificial intelligence in higher education: state and trends]. *International Science Journal of Education and Linguistics*, 3 (2), 27–35 [in Ukrainian].
2. Volkova N. (2023). Zarubizhnyi dosvid vykorystannia shtuchnoho intelektu v osvitnomu protsesi. Upravlinnia rozvytkom sotsialno-ekonomichnykh system [Foreign experience in the use of artificial intelligence in the educational process. Higher pink socio-economic system: materials of the International Scientific and Practical Conference]: materialy VII Mizhnarodnoi nauk.-prakt. konf. (Kharkiv, 20–21 kvitn. 2023 r.). Kharkiv: DBTU [in Ukrainian].
3. Vizniuk I. M., Buhlai N. M., Kutsak L. V. ta in. (2021). Vykorystannia shtuchnoho intelektu v osviti [The use of artificial intelligence in education]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy – Modern information technologies and innovative teaching methods in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems*, 59, 14–22 [in Ukrainian].
4. Hnatenko S. (2025). Shtuchnyi intelekt v osvitnomu protsesi: perevahy i ryzyky [Exploration of the Russian process: translation and risk]. *Aktualni pytannia lnhvodydaktyky: tradytsii ta novatorstvo: tezy mizhnarodnoi nauk.-prakt. onlain-konf. (Zaporizhzhia, 09–10 zhovtn. 2025 r.)*. Zaporizhzhia [in Ukrainian].
5. Hurevych R. S., Konoshevskiy L. L., Konoshevskiy O. L., Voievoda A. L., & Liulchak S. Iu. (2024). Intehratsiia shtuchnoho intelektu v sferu osvity: problemy, vyklyky, zahrozy, perspektyvy [Computer integration into the sphere: problems, errors, issues, prospects]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy – Modern information technologies and innovative teaching methods for training specialists: methodology, theory, experience, problems*, 72, 171–186 [in Ukrainian].
6. Hrytsyshyn V., Habruseva N. (2020). Shtuchnyi intelekt sohodni i zavtra [The mind of the world and the world]. *Fundamentalni ta prykladni problemy suchasnykh tekhnolohii: tezy mizhnarodnoi nauk.-tekhn. konf. (Ternopil, 14–15 travn. 2020 r.)*. Ternopil [in Ukrainian].
7. Drach I., Petroie O., Borodiienko O., Reheilo I., Bazeliuk O., Bazeliuk N., & Slobodianiuk O. (2023). Vykorystannia shtuchnoho intelektu u vyshchii osviti [The use of artificial intelligence in higher education]. *Universytety i liderstvo –University and Leadership*, 15, 66–82 [in Ukrainian].
8. Dubchak A. O. (2020). Napriamky vykorystannia shtuchnoho intelektu v suchasnykh umovakh [Directions of using artificial intelligence in modern conditions]. *Ivan Puliui: zhyttia v imia nauky ta Ukrainy (do 175-littia vid dnia narodzhennia): materialy mizhnarodnoi nauk. konf. (Ternopil, September 28–30, 2020)*. Ternopil: Individual Entrepreneur V. A. Palanytsia [in Ukrainian].

9. Rahrina Zh., Repetun A. (2025). Formuvannia profesiinoi identychnosti studentiv-medykiv v umovakh dystantsiinoho navchannia pid chas povnomasshtabnoi viiny na terytorii Ukrainy [Formulated by the professional identification of medical students in the environment Remote clock is a high-voltage device on the territory of Ukraine]. Naukovyi zbirnyk «Aktualni pytannia humanitarnykh nauk: mizhvuzivskyi zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka». Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Scientific collection Treatment practice in young drug addicts of the Ivan Franko Pedagogical University. Current power of the humanities, 85, 2, 338–345 [in Ukrainian].

10. Fratavchan V. H., Fratavchan T. M., Lukashiv T. O., & Litvinchuk Yu. A. (2023). Metody ta systemy shtuchnoho intelektu: navchalnyi posibnyk [Methods and systems of artificial intelligence: a study guide]. Chernivtsi: ChNU [in Ukrainian].

11. Sharov S. (2023). Suchasnyi stan rozvytku shtuchnoho intelektu ta napriamky yoho vykorystannia. Ukrainski studii v yevropeiskomu konteksti – Ukrainian studies in the European context 6, 136–144 [in Ukrainian].

Отримано 29.10.2025.

Отримано в доопрацьованому вигляді 12.11.2025.

Прийнято до друку 28.11.2025.

Опубліковано 18.12.2025.

Received 29.10.2025.

Received in revised form 12.11.2025.

Accepted for publication 28.11.2025.

Published 18.12.2025.